

Wanasayansi chipukizi Tanzania waanza kufaidi maarifa, fursa

Ni Peninza Makonda

■ ■ MASOMO ya sayansi ni miongoni niwa masomo ambayo wanafunzi wengi wanayakimbia kutokana na dhana iyojengenka kwa wanafunzi kuwa ni magumu, licha ya masomo hayo kuwa na fusa nyini katika kupatacra ajira.

Ni ukweli usiopungika mapinduzi makubwa ya maendeleo ya yaliyofanyika nichi za Marekani, Ulaya na Asia hi sasa ndio misig mikubwa wa maendeleo ya chumi wa nichi hizo ya yaliyotokana na uwepo mikubwa wa wanasayansi katika nichi zao.

Pia indani ya mapinduzi hayo yanagewezekeana bila kuwepeo kwa matumizi ya sayansi na teknoloja kwa kuwatumia wanasayansi na wahandisi ipasayo.

Malumzi ya sayansi na teknoloja katika shughuli za utashaji mai na utoaji hiduma katika sekta mbalimbali yatesadha ushuhuri wetu kuuza kwa kasi na kuwasunguzia wananchi umaskini pamoja na kuongeza ajira.

Serikali kwa kushirikiana na wadau mbalimbali nichini imendeendeo kujenga vyuo mbalimbali vya masomo ya sayansi na kuwasaidia wanafunzi wanadosoma masomo hayo katika kuwaongeza maarifa zaidi.

Pia, serikali imendeendeo kutoa kipaaferi katika sayansi na teknoloja ambapo mwaka jana taliyanza utekeleza wa mpango wa kuhakikisha kila shule ya sekondari nichini inapata maabara kwa apil ya masomo ya sayansi (fiziki, kemia na baloja).

Miongoni mwa taasisi inayobmiza ndoto za vijana wanaosoma na kupenda masomo ya sayansi na teknoloja na kuwa na nia ya kuwaongeza mbaabi zaidi na pamoja na Taasisi ya Young Scientists Tanzania (YST) ambapo, taasisi hiyo imekuwa ikishirikiana na serikali na kujanbu kuziba pengola uchache wa wasomu wa masomo ya sayansi tangu kuanzhishwa kwake mwinuko.

Tangu kuanzhishwa kwake YST imekuwa ikihamasisha wanafunzi kufikiri kwa budi yale wanayofundishwa; na kuona hamna wanayeweza kuyatumia kujanbu kutatua matatizo yanayowazunguka kwa nia za usiyasi.

Taasisi hiyo tangu kuanzhishwa nake vijana wengi wanenafaka hayo kwa kupata tuzo mbalimbali na nyinyige kuwawezesha ujifunzo masomo ya sayansi owa nia ya viendo kwa nichi nyinyige hiku taasisi hiyo kwa ushirikiana na wadau wengine kameweza kuwapa fursa ya jana wanaboioba kidedza katika shindano yanayonidhiwa na taasisi hiyo kufikirishwa kuanzhishwa na

Mwenyeikiti wa Taasisi ya Karimjee Jivanjee Foundation, Habim Karimjee (wa pili kushoto), akikabidi tuzo kwa wanafunzi wa Shule ya Sekondari Mzumbe, John Method, nchi karibuni Dar es Salaam. Kulia ni mwakilishi wa Ubalozi wa Ireland nichini Tanzania, Carol Hannon, akimkabidi Edwin Lugulu tuzo ya washindi wa wanasayansi chipukizi. Picha na Prona Mumwi

■ ■ Anasema, katika Shindano la Wanasayansi Chipukizi iliyofanyika mwaka jana, kushirikisha wanafunzi 240 kutoka shule mbalimbali za sekondari na kupata washindi wa jumla wawili wanoweza kubuka na wazo lao la kisayansi ilikokuwa zin na lenye kuleta tija katika jamii inayotuzunguka.

Dkt. Gozibert Kamugisha
Mwanenjosi wa Taasisi ya Young Scientists Tanzania (YST)

katika vyuo ya sayansi.

YST imeweka kuwatanya wanafunzi kolanya taflit kwa kutumia vifaa nahi, mera nyinyige bili kula zimka kwenda maabara ambapo wakati mwingine inapobidi hutumia vifaa ambayo havipatikan shulen, wanafunzi wanayekuwa wakhimizwa kupata misada kwenye taasisi za kitabti vikwemo vyuo vikuu ili kuweza kufanya mafanipo hayo.

Mkurugenzi wa Taasisi ya Young Scientists Tanzania (YST), Dkt. Gozibert Kamugisha anasema katika kuonyeshi taasisi hiyo inatoa mchango kwa vijana wanaosoma sayansi wameona nivemba kusaidia kuendelea kuwasia vijana hao.

Anasema, katika Shindano la Wanasayansi Chipukizi iliyofanyika mwaka jana, kushirikisha wanafunzi 240 kutoka shule mbalimbali za sekondari na kupata washindi wa jumla wawili wanoweza kubuka na wazo lao la kisayansi ilikokuwa zin na lenye kuleta tija katika jamii inayotuzunguka.

Dkt. Kamugisha anasema zaidi ya vijana hao kupata zawadi mbalimbali siku ya shindano hilo ikwemo fedha taslimu za kuwata moyo katika utafiti wao pia wanayeweza kuwanikwa kwenye Dukoni nchini Ireland, ambapo

Miongoni mwa taasisi inayotumiza ndoto za vijana wanaosoma na kupenda masomo ya sayansi na teknoloja na kuwa na nia ya kuwafikisha mbaabi zaidi ni pamoja na Taasisi ya Young Scientists Tanzania (YST) ...

watahudhuria maonyesho ya kimatafa ya sayansi na teknoloja ambapo kila mwaka hufanyika mashindano yanayolenga kuhamasisha wanafunzi wa shule za misingi na sekondari kupenda sayasi.

Anasema, wanafunzi hao John Method na Edwin Lugulu, waloshinda Shindano la Wanasayansi Chipukizi,

kutoka Shule ya Sekondari ya Mzumbe iliyopo mwaka Morogoro ni kutokana na kushindanisha kazi yao waloyofanyi ya utafiti wa kisayansi kuhusu namna ya kupunguza masomo ya mifuko ya plastiki nichini Tanzania.

Anasema, kupitia utafiti huo wanafunzi hao walweza kubuka kideeda katika ushindi wa jumla na kuwaongeza wenzao 240 ambao walishika shindano hilo.

Dkt. Kamugisha anasema katika safari yao waloyendo nichini Ireland, wanafunzi hao amba ni washindi wa jumla watapata fursa ya wao kushirikisha shindano la wanasayansi chipukizi kutoka nichini na kupambana na vijana wengine wa nichi hiyo.

Anasema, safari ya wanafunzi hao imedhamini chini ya msaada wa ubalozi wa Ireland nichini Tanzania katika kuwafikisha inasaidia wanafunzi wa shule za sekondari kupenda kusoma masomo ya sayansi.

"Programu ya YST imejikita katika kuwalea na kuwaongeza wanasayansi chipukizi wakilisha bado waschangia na kuelimisha jamii umuhimu wa sayansi katika marsha ya kila siku na maendeleo ya kuchumi," anasema Dkt. Kamugisha.

Anasema, taasisi yao imejikita kusaidia jamii ya kitanzania katika ubreshaji na kuendelea sekta ya elimu nichini hasa katika kutoa molisha kwa wanafunzi wanayeweza nizozmo ya sayansi.

wa shule za sekondari nichini katika shindano lilo la inafuraya kufanyika Agosti 10 hadi 11, mwaka huo anasema wanafunzi wajotekeze kwa wingi kushirikisha shindano hilo kwa mwaka huo ambapo linatarajwa kufanyika mkoani Dar es Salaam.

Anasemma, jukumu la wanafunzi hao ni kuwasilisha utafiti wao wa kisayansi na kuigizwa katika kushirikisha shindano hilo.

Dkt. Kamugisha anasema pia wanafunzi hao wanayewadisha tuzo ya udhili wa masomo ya Chuo Kuu kutoka Taasisi ya Karimjee Jivanjee ikawa sehemu yao ya ziwadi katika ushindi wao.

Kwa upande wake Meneja wa Taasisi ya Karimjee Jivanjee, Devota Rubama anasema kwa sasa taasisi imetanikwa kufadhili wanafunzi takriban 15 kutoka Shule ya Sekondari Kibosho, Jongelio iliyopo mkoani Singida, Fidel Castro iliyopo Pemba, Shule ya Lumumba iliyopo Zanzibar, Sekondari Mzumbe, Morogoro na Nasa iliyopo Simiyu.

Anasema, taasisi yao imejikita kusaidia jamii ya kitanzania katika ubreshaji na kuendelea sekta ya elimu nichini hasa katika kutoa molisha kwa wanafunzi wanayeweza nizozmo ya sayansi.